

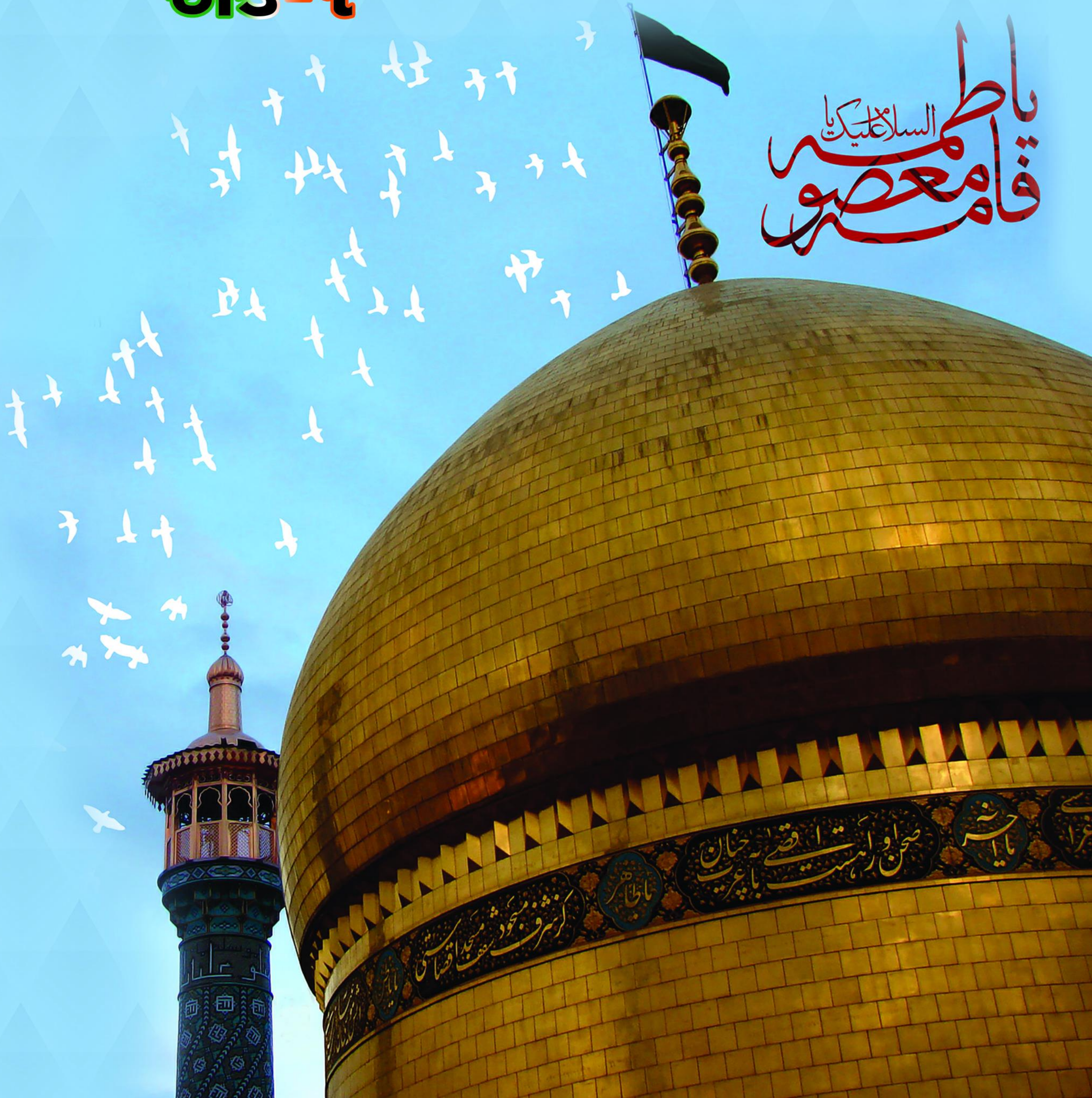
Vol. No. 02   **Issue No. 1**   **JANUARY 2016**   **PRICE 30/-**

બાળકો અને નવયુવાનો માટે
રબીઉલ્લાહી, હિજરી સન ૧૪૩૭
જાન્યુઆરી - ૨૦૧૬

અંક-૧

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
فَامْعَمْرُو

વહાલા બાળકો !

અસ્સલામો અલયકુમ !

રબીઉસ્સાની માસ આપણા માટે એક ખૂબ જ મોટી ખુશાલી લઈને આવે છે. આ માસમાં ઈમામત અને વિલાયતના સિલસિલાની અગ્યારમી કડીએ આ જગતમાં આવીને સમગ્ર જગતને પોતાના દિવ્ય પ્રકાશથી પ્રકાશિત કરી દીધો છે.

ઈમામતના આકાશના આ અગ્યારમાં ચંદ્રમાની વિલાદતે-બા-સઆદતના પ્રસંગે અમે આપણાં ઈમામે ઝમાના અજ.ની સેવામાં મુબારકબાદી પેશ કરીએ છીએ અને તમારા સૌની સેવામાં પણ આ મુબારકબાદી પાઠવવાનો શરફ હાસલ કરી રહ્યાં છીએ.

વહાલા બાળકો! ઈમામ અ.સ.એ આપણને પોતાનું જીવન કેવી રીતે વિતાવવું જોઈએ તેનો બોધ પોતાના એ કર્મ વડે આપ્યો છે કે એક દિવસ બધાં બાળકો રમત ગમતમાં પરોવાએલા હતાં અને આપ ત્યાં એક બાજુએ ઊભા રહીને વિચારમગ્ન હતાં. જનાબ બહલૂલ ત્યાંથી પસાર થયાં તો આ જોઈને પુછ્યું: આ બધાં રમત ગમતમાં મશગૂલ છે અને આપ ત્યાં એકલા ઊભા છો? આપે ફરમાવ્યું: અમારા સર્જનનું કારણ રમત ગમત નથી પરંતુ જ્ઞાન અને વિદ્યાની પ્રાપ્તિ જ આપણાં જીવનનું મુખ્ય લક્ષ્ય છે.

બાળકો! તેથી આપણે પણ પોતાના ઈમામના પગલે ચાલીને તેમના કાર્યોનું અનુકરણ - અનુસરણ કરીને પોતાને આપના સાચા મિત્રો - અનુયાયીઓ હોવાની સાબિતી આપવી જોઈએ.

ઈમામ અ.સ.નું આયુષ્ય ટુંકુ જરૂર હતું પરંતુ આપનો સેવાકીય પ્રવૃત્તિઓનો વ્યાપ ઘણો વિશાળ છે. તેમાં લેશમાત્ર પણ ઓછપ દેખાતી નથી. આપના જીવનકાળનો મોટો ભાગ બંદી અવસ્થામાં - કેદખાનામાં વીત્યો છે પરંતુ આપની આ બંદી અવસ્થા પણ આપના પ્રશિક્ષણના કાર્યમાં નડતરરૂપ સાબિત થઈ નથી અને બંદી-અવસ્થામાં પણ દીને ઈસ્લામના પ્રચાર-પ્રસારના કાર્યમાં આપ સતત કાર્યશીલ અને પ્રવૃત્ત રહ્યાં હતાં અને પ્રસંગોપાત જ્યારે દીન ઉપર આપત્તિની ઘડી આવી ત્યારે આપે પોતાના પિતામહના ચારિત્ર પ્રમાણે વર્તીને દીનની સમસ્યાઓનું નિરાકરણ લાવીને શાસકો ઉપર એ સાબિત કરી આપ્યું હતું કે રસૂલે ખુદા સ.અ.વ.ના ખરા વારસદારો અમે જ છીએ.

મારા વહાલા બાળકો! આ મુશ્કિલ અને આપત્તિઓથી ભરેલા યુગમાં આપણી જવાબદારીઓ ઘણી મહત્વની છે. આપણે દીને ઈસ્લામના શત્રુઓની સઘળી ચાલબાજીઓ અને પેંતરાઓથી સાવધાન રહેવું જોઈએ અને પરવરદિગારને દુઆ કરતાં રહેવું જોઈએ કે આપણે દીને ઈસ્લામના પ્રચાર-પ્રસારના કામે જેમ બને તેમ વધારેમાં વધારે સેવા કરતાં રહીએ.....

વસ્સલામ

ઝેરે સારપરસ્તી હઝરતો હુજૂત

અરવાહોના ફિદાહ, અજજલલ્લાહો તઆલા ફરજહુશરીફ

મહુમ જનાબ મૌલાના આબીદ હુસૈન રીઝવી
સાહેબની યાદમાં

મુખ્ય તંત્રી :

સૈયદ મોહમ્મદ રેઝા રિઝવી ગરવી

કાર્યવાહક તંત્રી :

સૈયદ મોહમ્મદ અફ્ઝર

સૈયદ આબીદ હુસૈન એ રિઝવી 7383560072

સહાયકો :

અહમદ રેઝા ગુરારહ

તાલીમ રેઝા અજમેરી

એહસાન અલી રિઝવી

અનુવાદક :

સૈયદ મોહમ્મદ ફાઝિલ બુખારી આઈ. એ. એસ (નિવૃત્ત)

શુષોભન :

Web Grafic મોહમ્મદ તાહીર

9898937633 E-mail: smtahir202@gmail.com

ટુરીંગ એજન્ટ :

સૈયદ મીસમ મેહદી રિઝવી 9510344219

“હાદી” માસિકના મેમ્બર બનવા માટે સંપર્ક કરો:

અમદાવાદ: (૧) શબ્બીર ભાઈ નુરાની, ફોન: ૯૩૭૬૧૬૮૩૦૬
 (૨) મૌલાના ઝફરુલ હસન, ફોન: ૯૩૨૭૫૩૬૬૩૮
 (૩) ઝાકીર ભાઈ મોમીન, ફોન: ૯૩૨૭૦૪૧૩૧૪

ભાવનગર: મુસ્તાકભાઈ વિરાણી, ફોન: ૯૮૨૪૫૩૮૧૧૪

મહુવા: મહેદીરઝા એમ. બંભોરા, ફોન: ૯૮૨૪૩૨૭૨૨૭

કાણોદર: નૌશાદભાઈ, જાફરી ચેનલ, ફોન: ૯૮૮૮૭૭૩૬૧૧

મેતા: મોહસીનભાઈ કદાવાલ, ફોન: ૯૮૮૮૩૬૮૦૮૮

ભરૂચ: મુશ્તાકઅલી પાનવાલા, ફોન: ૯૮૨૪૨૪૩૦૫૧

ઘોળકા: કમરઅલી મોમીન

અંજાર: રફીકભાઈ ખોજા, ફોન: ૯૮૨૫૩૧૮૬૨૧

રૂસ્તમપૂરા: સૈયદ આશીક હુસૈન, ફોન: ૯૮૨૪૧૧૮૩૭૨

રાજૂલા: મૌલાના હસન મહેદી, ફોન: ૯૮૦૪૧૪૬૧૧૦

સેલવાસા: ગુલામ અબ્બાસભાઈ દેવજાણી, ફોન: ૯૮૨૫૮૮૮૮૭૮

સિહોર: હસનઅલી વજીરઅલી વસાયા, ફોન: ૯૮૭૮૮૬૮૮૬૮

કચ્છ: મુશ્તાક હુસૈન અબ્દુલ હુસૈન માસ્ટર, ફોન: ૯૮૨૪૨૧૬૪૭૦

કેડીયાપાસ: રિઝવાન હુસૈન અમીરઅલી રાજાણી, ફોન: ૯૪૨૭૧૭૫૨૩૧

ખાસ નોંધ: સભ્ય તથા એજન્ટ મિત્રોને નમ્ર અરજ છે કે જેનું અગાઉનું લવાજમ બાકી છે તે અને નવા વર્ષનું લવાજમ મોકલી આપવા વિનંતી.

વિગતો માટે સંપર્ક :

(રહ.)

હૌઝએ ઈલમીયહ ઈમામ ખુમૈની ગોલ્ડન પાર્ક, વટ્પા, અમદાવાદ, ગુજરાત, ભારત

E-mail: hadimasik@yahoo.com Website: www.hadikids.org

PHONE NO: 079-25892786, 94266 78614, 70969 21472, 97247 37865

વાર્ષિક લવાજમ: રૂપિયા ૩૦૦/-

ઈમામે અમાના અજ.ના સંદેશાઓ (વાણીઓ)

(ક્રમશઃ ચાલનાર લેખમાળા)

૩૮. આપના પ્રગટ (ઝહૂર) થવા માટે વધારે પ્રમાણમાં દુઆ કરતાં રહેવી:

ઈમામ મહદી અજ. એ ફરમાવ્યું છે કે:

“મારા પ્રગટ (ઝહૂર) થવામાં શિઘ્રતા માટે વધારેથી વધારે દુઆઓ કરતાં રહો કેમકે આ દુઆમાં તમારી મુશ્કેલીઓ દૂર થવાની બાબત પરોક્ષ રીતે સંકળાયેલી છે.”

૩૯. “દુઆએ ફરજ” કેવી રીતે આવી તેનું વર્ણન:

અબૂ મુહમ્મદ નામના એક ભરોસાપાત્ર અને સંનિષ્ઠ મોમિને કહ્યું છે કે:

“હું પવિત્ર ખાનએ કાઅબાના સુવર્ણ પરનાળા નીચે હતો ત્યારે મને ઈમામે અસ્ર અજ.ની ઝિયારતનું સૌભાગ્ય પ્રાપ્ત થયું હતું. આપ અજ. એ મને એક લખાણ અતા ફરમાવ્યું જેમાં “દુઆએ ફરજ” અને આપ અજ. પર સલવાત લખેલી હતી અને ફરમાવ્યું: “આ લખાણ પ્રમાણે દુઆ કરો અને મારા પ્રગટ થવા (ઝહૂર) માટે અને ફરજ માટે દુઆ કરતાં રહો અને મારા ઉપર દુરૂદ અને સલામ મોકલતાં રહો.”

૪૦. પ્રખ્યાત રિવાયતો પ્રમાણે આ “દુઆએ ફરજ”
નીચે મુજબ છે:

“اللَّهُمَّ كُلِّ وَلِيٍّ الْحُجَّةِ ابْنِ الْحَسَنِ الْعَسْكَرِيِّ
صَلَوَاتِكَ عَلَيْهِ وَ عَلَى آبَائِهِ فِي هَذِهِ السَّاعَةِ وَ فِي كُلِّ سَاعَةٍ
وَلِيًّا وَ حَافِظًا وَ قَاعِدًا وَ نَاصِرًا وَ دَلِيلًا وَ عَيْنًا
حَتَّى تُسْكِنَهُ أَرْضَكَ طَوْعًا وَ تُمَتِّعَهُ فِيهَا طَوِيلًا.”

“અલ્લાહુમ્મા કુલ્લે - વલીય્એકલ હુજ્જતિબ -નિલ-
હસનિલ-અસ્કરી સલવાતોકા અલૈહે-વ-અલા આબાએહી
-ફી-હાઝેહિસ્સાઅતે-વ-ફી-કુલ્લે -સાઅતિન વલીયંવ -
વ-હાફઝન -વ- કાએદન -વ-નાસેરન-વ-દલીલન-
વ-એના હત્તા તુસ્કેનહૂ અરઝકા તૌઆ-વ-તોમત્તેઅહૂ
ફીહા-તવીલા.”

અર્થાત: “હે ખુદા! પોતાના વલી હઝરત હુજ્જત-
ઈબ્નિલ-હસન (અ.સ.) તેમના ઉપર અને તેમના
બાપદાદા (વડીલો) ઉપર તારી સલવાત હજો. તેમના માટે
અત્યારે જ અને દરેક સમયે સહાયક, આગેવાન અને
દેખરેખ, સાર સંભાળ રાખનાર બની જા અને જેના થકી
તેમને પોતાની પૃથ્વી ઉપર સુખશાંતિ સાથે વસાવ અને
લાંબાગાળા માટે (અનંત સમય સુધી) સુખશાંતિ અતા
ફરમાવ.”

આપણાં જાણી સ.અ.વ.ના સદસ્યારિત્રજા દ્રષ્ટાંતો

(ક્રમશઃ ચાલનાર લેખમાળા)

સૌથી પાસેની જગ્યાએ બેસવું:-

કાફી પુસ્તકમાં હઝરત ઈમામ જાઅફરે સાદિક અ.સ.થી
રિવાયત છે કે:

“આપ હઝરત સ.અ.વ. કોઈ સ્થળે જતાં તો ત્યાં પ્રવેશ પછી સૌથી પાસે
જે (ખાલી) જગ્યા હોય ત્યાં જ બેસી જતાં હતાં.” (અલ-કાફી, હદીસ
૨૬૬૨)

આપ હઝરત સ.અ.વ.ની વિનમ્રતા:-

ગવાલિયુલ-લઆલી નામના પુસ્તકમાં રિવાયત છે કે:

આપ હઝરત સ.અ.વ.ને એ વાત પસંદ નહોતી કે આપ સ.અ.વ.ના માટે
(આપ સ.અ.વ.ને આદર આપવા માટે) કોઈ વ્યક્તિ પોતાની જગ્યાથી
ઉભો થઈ જાય. તેથી લોકો આપ સ.અ.વ.ના આગમન સમયે ઉભા થઈ
જતાં નહોતાં. પરંતુ આપ સ.અ.વ. (પરત જવા માટે) ઉભા થતાં ત્યારે
બીજા લોકો પણ ઉભા થઈ જતાં હતાં અને ઘરના બારણાં સુધી મૂકી આવતાં
હતાં. (ગવાલિયુલ-લઆલી, હદીસ ૧૧૪)

પરસેવાની સુગંધ:-

મનાકિબ પુસ્તકમાં વર્ણન છે કે: “આપ હઝરત સ.અ.વ. જનાબ ઉમ્મે સલમા (રહ.)ના ઓરડામાં બપોરના ભોજન પછી આરામ ફરમાવતાં હતાં ત્યારે તે આપ સ.અ.વ.ના પરસેવાને એકત્ર કરી અત્તરમાં ભેળવી દેતાં હતાં.” (મનાકિબે આલે અબીતાલિબ અ.સ., ૧૧૨૪)

લોકો સાથે વાર્તાલાપ:-

કાફી પુસ્તકમાં ઈમામ જાઅફરે સાદિક અ.સ.થી રિવાયત છે કે: “આપ હઝરત સ.અ.વ. ક્યારેય લોકો સાથે પોતાના બૌદ્ધિક સ્તરેથી વાર્તાલાપ નહોતાં કરતાં. તે પછી ફરમાવ્યું છે કે જનાબ રસૂલે ખુદા સ.અ.વ. એ ફરમાવ્યું છે કે અમો સઘળા નબીઓને એવી આજ્ઞા આપવામાં આવી છે કે લોકો સાથે તેમના બૌદ્ધિક સ્તર પ્રમાણે વાતો કરવી.” (અલ-કાફી, હદીસ ૧૩૨ અને ૮૨૨૩)

લોકો સાથે નમ્ર અને દયાભર્યો વ્યવહાર:-

કાફી પુસ્તકમાં હઝરત ઈમામ જાઅફરે સાદિક અ.સ.થી રિવાયત છે કે આ હઝરત સ.અ.વ. એ ફરમાવ્યું છે કે: “જેવી રીતે મારા પરવરદિગારે મને કર્તવ્યપાલનની આજ્ઞા કરી છે તેવી જ રીતે લોકો સાથે નમ્ર અને દયાભર્યો વ્યવહાર કરવાની પણ આજ્ઞા આપી છે.” (અલ-કાફી, હદીસ ૨૧૧૭)

કયામતના દિવસે સૌથી પ્રથમ કાંઈ કહેનાર

ઈમામ સાદિક અ.સ. એ ફરમાવ્યું છે કે:

કયામતના દિવસે શરીરનું જે અંગ સૌથી પહેલાં કાંઈ કહેશે તે પેટ હશે. તે કહેશે કે: “હે ખુદા! જેણે પણ જગતમાં પોતાના સગાઓ સાથે સારો વ્યવહાર કર્યો હોય તેમની સાથે આજે તું પણ સબંધ રાખજે અને જે વ્યક્તિએ પોતાના સગાઓ સાથે સબંધ વિચ્છેદ કરી લીધો હોય (તેમની સાથે સારા સબંધો ન જાળવ્યાં હોય) તેની સાથે આજે તું પણ સબંધ વિચ્છેદ કરી લેજે અને તેને પોતાની દયા-કૃપાથી વંચિત કરી દેજે.”

(ઉસૂલે કાફી, ભાગ ૩, પાન નં ૨૨૨)

મુસલમાન ડોમનું સર્વપ્રથમ દુર્ભાગ્ય

રસૂલે ખુદા સ.અ.વ. એ ફરમાવ્યું છે કે:

“મારી ઉમ્મત પાસેથી (તેમના ગુનાહોના અઝાબ તરીકે) સૌથી પ્રથમ જે વસ્તુ લઈ લેવામાં આવશે તે લાજ-મર્યાદા અને પ્રમાણિકતા હશે.”

(નહજુલ ફસાહા, પાન નં ૧૯૭, હદીસ ૯૮૦)

સર્વશ્રેષ્ઠ વસ્તુઓ

નબીએ અકરમ સ.અ.વ. એ ફરમાવ્યું છે કે:
હે લોકો!

- ⇒ કોઈ પણ આદર્શ ઈસ્લામ (ધર્મ)થી શ્રેષ્ઠ નથી.
- ⇒ કોઈ પણ રક્ષણ સ્થળ- આબરૂ- સદ્ચારિત્ર પરિક્ષણથી વધારે સુરક્ષિત નથી.
- ⇒ કોઈ પણ ભૂંડું કાર્ય (દુરાચાર) જુઠ બોલવાથી વધારે ખરાબ (ભૂંડું) હોતું નથી અને જુઠ બોલનાર વ્યક્તિ આ જગત અને પરલોક બંનેમાં અપમાનિત થાય છે.
- ⇒ કોઈ પણ સબંધ અને સગપણ ઈસ્લામના ભાતૃભાવ અને સદ્ગુણોથી વધારે સુયોગ્ય નથી.
- ⇒ કોઈ પણ (ગુનાહોની માફીની) ભલામણ કરનાર પ્રાયશ્ચિત (તોબા)થી વધારે લાભદાયક નથી.
- ⇒ કોઈ પણ માન અને પ્રતિષ્ઠા ધૈર્ય અને સહનશીલતાથી ઉચ્ચ નથી.
- ⇒ કોઈ પણ ખજાનો અલ્લાહના જ્ઞાનથી વધારે લાભદાયક નથી.
- ⇒ બુદ્ધિ ચાતુર્યથી વધારે સુંદરતા કોઈ પણ બાબતમાં નથી.
- ⇒ ક્રોધથી વધારે દુઃખી કરનાર બીજું કોઈ કાર્ય નથી.
- ⇒ કોઈ પણ કૃપા-પરહેઝગારીથી વધારે પ્રિય નથી.

હઝરત અય્યૂબ અ.સ.ની

દુઆ

"وَ أَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ"

**“વ અય્યૂબા - ઈઝ - નાદા રબ્બે ઈન્ની
મસ્સનેયઝ - મૂરો - વ - અન્તા અરહમુરહિમીન”**

હઝરત અય્યૂબ અ.સ. એ નબી છે કે જેમનું ઘૈર્ય (સબર) જગતમાં ઉદાહરણ છે. અલ્લાહ તઆલાએ હઝરત અય્યૂબ અ.સ.ને અટબક નેઅમતો - દયાકૃપાથી નવાઝ્યાં હતાં અને તેઓ પણ ઈબાદત કરવાવાળાઓમાં અદ્વિતીય હતાં. તેથી શૈતાનને જનાબ અય્યૂબ અ.સ.ની બંદગીની ઈર્ષા ઉપજી અને તેણે અલ્લાહને કહ્યું: “હે અલ્લાહ! આ અય્યૂબ અ.સ. તો તારી અટબક દયા-કૃપાને કારણે તારા આજ્ઞાકારી છે નહીંતર તે આટલા આજ્ઞાંકિત ન હોત.”

ખુદાવન્દે આલમે હઝરત અય્યૂબ અ.સ.ની ઈબાદતોની નિખાલસતા સાબિત કરવા માટે બધી રીતે તેમની કસોટી કરી. એટલે સુધી કે આપની સઘળી સંપત્તિ અને સંતાનો પણ મુંડવી લીધાં. પરંતુ તેઓ તો સબ્ર કરતાં રહ્યાં અને તદ્દન છેવટના તબક્કે અલ્લાહની બારગાહમાં દુઆ ગુજારી:

“إِنِّي مَسْنِيَ الضُّرِّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ”

“ઈન્ની મસ્સનેયઝ-ઝૂરો-વ-અન્તા અરહમુરહિમીન”

અર્થાત: “હું બીમારીમાં સપડાઈ ગયો છું અને તું (તો) સર્વશ્રેષ્ઠ દયાકૃપા કરવાવાળો છે.”

અને બીજી આયતમાં આવી રીતે છે કે:

“إِنِّي مَسْنِيَ الشَّيْطَانُ بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ”

“ઈન્ની મસ્સનેયશ-શૈતાનો બે-નુસ્બિન-વ-અઝાબિન”

અર્થાત: “શૈતાને મને ઘણી જ તકલીફો અને કષ્ટ આપ્યાં છે.”

શૈતાન જનાબ અય્યૂબ અ.સ.ની ધીરજ (સબર)ની પરીક્ષા લેતો રહ્યો અને પરવરદિગાર પણ એને એ ફલિત કરતાં રહ્યાં કે મારા નિખાલસ અને નિઃસ્વાર્થી બંદાઓ તો આવા જ હોય છે. (કે તેમને આજીવિકા, ધન દોલત, ઐશ આરામની નેઅમતો મળે કે ન મળે તો પણ તેઓ તો અલ્લાહના આજ્ઞાંકિત જ રહે છે.)

છેવટે જનાબ અય્યૂબ અ.સ.ની યાચનાનો સ્વીકાર થયો અને ખુદાએ તેમને તેમની ધીરજ અને ધૈર્યના પુરૂષ્કાર રૂપે પહેલાં જેવી જ બધી નેઅમતોથી નવાઝી દીધાં એટલું જ નહીં પણ વૃદ્ધિ પણ કરી આપી. જે સબર કરવાવાળાઓ સાથે તેની દયા-કૃપાની શરત રૂપે ગણાય અને ઈન્શાઅલ્લાહ મઅસ્સાબેરીનનો અર્થ પણ એવો જ છે!

હાડવ મહદી અજ.ના

મહૂરની નિશાનીઓ

હુસૈન-ઈબ્ને-અલી અ.સ. એ ફરમાવ્યું છે કે:

મહદી અજ.ના પ્રગટ થવા (મહૂર)ની પાંચ નિશાનીઓ ચોક્કસ છે:

૧. સુફિયાનીનો વિદ્રોહ
૨. એક ચમની વ્યક્તિનો વિદ્રોહ
૩. આકાશમાંથી અવાજ
૪. બિદા નામના સ્થળે વન અને રણનું જમીનમાં ઉતરી જવું
૫. એક પવિત્ર પ્રકૃતિ ધરાવતી વ્યક્તિનું ખૂન થઈ જવું (કત્લે નફ્સે મકિય્યહ)

(મુન્તાખબુલ-અસર, પાન નં ૪૫૮)

નોંધ:- ઈમામ મહદી અજ.ના પ્રગટ થવાની ઉપરોક્ત નિશાનીઓ ચોક્કસ છે પરંતુ એ વાતનો ખ્યાલ રાખવો જરૂરી છે કે ઈમામ અજ.ના પ્રગટ થવાની બાબતે માત્ર નિશાનીઓ વર્ણવવામાં આવી છે પરંતુ રિવાયતોમાં કોઈ ચોક્કસ સમય નક્કી થયેલ નથી અને ચોક્કસ સમય જણાવનારને જુઠો કહેવામાં આવ્યો છે.

દા.ત. ઈમામ સાદિક અ.સ. એ મુહમ્મદ-બિન-મુસ્લિમને ફરમાવ્યું છે કે:

“જે કોઈ પણ અમારા નામે મહદી અજ.ના પ્રગટ થવાનો સમય જણાવે તો તેને જુઠો કહેવામાં કોઈ બીક રાખશો નહીં કેમકે અમો પૈકી કોઈએ પણ કોઈ ચોક્કસ સમય જણાવ્યો જ નથી.” (ગૈબતે નોઅમાની, પાન નં ૧૯૫)

તેવી જ રીતે ઈમામ સાદિક અ.સ. એ પોતાના “મહેઝમ” નામના સહાબીને ફરમાવ્યું છે કે:

“હે મહેઝમ! જે લોકો મહદી અજ.ના પ્રગટ થવાનો ચોક્કસ સમય જણાવે છે તે લોકો જુઠા છે અને જે લોકો ખુદાની ઈચ્છાને આધિન રહે છે તે લોકો મોક્ષ (નજાત) પ્રાપ્ત કરશે અને અમોને આવીને મળશે.” (ગૈબતે નોઅમાની, પાન નં ૧૯૮)

અબૂ બસીરજી

પાડોશીની તૌબા

ઈબ્ને શહર આશોબ અને સેકતુલ ઈસ્લામ કુલૈનીએ અબૂ બસીરથી રિવાયત કરી છે કે મારો એક પાડોશી હતો જે હાકેમના સહાયકો પૈકીનો હતો અને માલદાર હતો. તેણે ગાવાવાળી દાસીઓ રાખી હતી અને તેના ઘરે હમેશાં ગાવાવાળીઓ અને વાજાંત્રો વગાડનારાઓની મંડળી જામેલી જ રહેતી હતી. તે મદિરાપાન પણ કરતો હતો. તેનો પાડોશી હોવાને કારણે હું હમેશાં તકલીફમાં રહેતો હતો. તે ગુનાહોના અવાજો મારે પણ સાંભળવા પડતાં હતાં તેથી મેં ઘણી વાર તેને ફરિયાદ પણ કરી, પણ તે સાંભળતો નહોતો.

છેવટે મેં આ બાબતે તેની સાથે ખૂબ આગ્રહ કર્યો ત્યારે તેણે કહ્યું કે: “હે અબૂ બસીર! હું શૈતાનનો બંદી છું, તું આ બાબતોથી મુક્ત છે, પરંતુ જો તું મારી સ્થિતિને પોતાના ઈમામ જાઅફરે સાદિક અ.સ.ની સેવામાં અરજ કરે તો મને આશા છે કે ખુદા મને આ મોહમાયાના જાળમાંથી મુક્ત કરશે.” (એટલે કે શક્ય છે કે તમારા ઈમામ અ.સ. મારી આ સમસ્યાનો ઉકેલ બતાવે) તેની આ વાત મને ગમી ગઈ, હું જ્યારે મદીના ગયો અને ઈમામ અ.સ.ની સેવામાં હાજર થયો ત્યારે પોતાના પાડોશીની વાત જણાવી. ઈમામ અ.સ.એ ફરમાવ્યું: “જ્યારે તુ ફૂફા પરત જઈશ અને તે વ્યક્તિ તને મળવા આવશે ત્યારે તેને કહેજે કે: “તું ગુનાહો કરવાના છોડી દે તો તને જન્મત મળશે તેની હું બાહેધરી આપું છું.”

અબૂ બસીર કહે છે કે જ્યારે હું પરત આવ્યો ત્યારે લોકો મને મળવા આવવા લાગ્યાં. જ્યારે તે વ્યક્તિ આવ્યો તો મેં તેને રોકી લીધો અને એકાંત થતાં તેને કહ્યું કે મેં તારી વાત ઈમામ જાઅફરે સાદિક અ.સ.ની સેવામાં કરી હતી, હઝરત અ.સ.એ ફરમાવ્યું છે કે:

“તેને મારા સલામ કહેજે અને કહેજે કે તું જે કંઈ કરે છે તે (ગુનાહો કરવાનું) છોડી દે તો જન્મતની હું બાહેધરી આપું છું.”

તે કહેવા લાગ્યો: “હું તને ખુદના સમ આપું છું. શું ખરેખર ઈમામ જાઅફરે સાદિક અ.સ.એ આ પ્રમાણે જ ફરમાવ્યું છે?”

મેં સમ ખાઈને કહ્યું: “હા! આ પ્રમાણે જ ફરમાવ્યું છે.”

તે કહેવા લાગ્યો: મારા માટે આટલું જ પુરતું છે. આવું બોલીને તે ચાલ્યો ગયો. તે પછી થોડા દિવસો બાદ તેણે સંદેશો મોકલી મને તેડાવ્યો. જ્યારે હું તેના ઘરના બારણે ગયો ત્યારે જોયું કે તે બારણાં પાછળ તદ્દન નગ્ન સ્થિતિમાં ઉભો છે. મને કહેવા લાગ્યો: “હે અબૂ બસીર! જે ધન-સાધન સંપત્તિ મારા ઘરમાં હતી તે બધી જ મેં ઘરની બહાર ફેંકી દીધી છે અને હવે હું તદ્દન નગ્નાવસ્થામાં ઉભો છું.”

જ્યારે મેં તે વ્યક્તિની આ સ્થિતિ જોઈ તો મારા ભાઈઓ પાસે ગયો, તેના માટે વસ્ત્રો એકત્ર કર્યા અને તેને પહેરાવ્યા.

થોડા દિવસો પછી તેણે મારી પાસે એક માણસને મોકલ્યો કે હું બીમાર થઈ ગયો છું, મારી પાસે આવી જા. તે પછી હું સતત તેની પાસે જવા લાગ્યો અને તેની સારસંભાળ લેવા લાગ્યો. જ્યારે તેનો અંતિમ સમય આવી પહોંચ્યો ત્યારે હું તેના માથા પાસે બેઠેલો હતો. અચાનક તે બેભાન થઈ ગયો, જ્યારે તે ભાનમાં આવ્યો ત્યારે કહેવા લાગ્યો: “હે અબૂ બસીર! તારા માલિક હઝરત ઈમામ જાઅફરે સાદિક અ.સ.એ મારી સાથે જે વાયદો કર્યો હતો તે પૂરો કર્યો છે.” અને તે પછી તેણે અંતિમ શ્વાસ લીધાં.

તે પછી જ્યારે હું હજ કરવા ગયો ત્યારે મદીના ઈમામ અ.સ.ની સેવામાં પહોંચ્યો. હઝરત અ.સ.ના ઘરના બારણે જઈ અંદર જવા માટે પરવાનગી માંગી. પરવાનગી મળતાં ઘરમાં પ્રવેશ્યો, હજી મારો એક પગ બારણાંની અંદર હતો અને બીજો પગ બહાર જ હતો ત્યારે જ ઈમામ જાઅફરે સાદિક અ.સ.એ મને સંબોધીને કહ્યું: “હે અબૂ બસીર! તારા પાડોશીની જે બાબતની મેં બાહેધરી આપી હતી તે પૂરી કરી દીધી છે.”

(ઉસૂલે કાફી, ભાગ ૨, પાન નં ૩૮૧)

કુરઆનની દ્રષ્ટિએ ભૂંડા કાર્યો અને દુર્ગુણોના પરિણામો

સદ્કાર્યોના સારા પરિણામોની જેમ ભૂંડા કાર્યો અને દુર્ગુણોના પણ મનુષ્યના જીવનમાં ખરાબ પરિણામો ભોગવવા પડે છે જેને કુરઆને મજુદમાં પણ વર્ણવવામાં આવેલ છે. જે પૈકી કેટલાંકને અત્રે વર્ણવવામાં આવેલ છે:

✓ થાપણ ઓળવવા અને વિશ્વાસઘાતનું પરિણામ એ આવે છે કે મનુષ્ય લોકો વચ્ચે ઉપરાંત ખુદાની સમક્ષ પણ પ્રિયપાત્ર નથી બની શકતો. દા.ત. કુરઆનમાં ફરમાવવામાં આવ્યું છે કે: “ઈન્જિલ્લાહા-લા-યોહિબ્બુલ-ખાએનીન” બેશક ખુદા થાપણ ઓળવી જનાર અને વિશ્વાસઘાત કરનારાઓને પસંદ નથી કરતો. (સૂરએ અન્ફાલ, આયત ૫૮)

✓ અત્યાચાર નષ્ટ થવાનું કારણ બને છે. એટલે જ કુરઆને મજુદમાં આ ઐતિહાસિક સત્યને વર્ણવવામાં આવેલ છે કે: “અમે એ વસાહતોને નષ્ટ કરી દીધી છે કે જેમણે અત્યાચાર કર્યા અને અમે તેમના નાશનો પણ એક ચોક્કસ સમય નિશ્ચિત કરી રાખ્યો છે.” (સૂરએ કહેફ, આયત ૫૯)

﴿ અલ્લાહ પર જુઠી આળ ચઢાવવાનું પરિણામ એ આવે છે કે મનુષ્ય કદીયે સફળ થતો નથી. દા.ત. કુરઆન ફરમાવે છે કે: “બેશક જે લોકો અલ્લાહ ઉપર જુઠું આળ ચઢાવે છે તેઓ (કદીયે) સફળતા મેળવશે નહીં.” (સૂરએ નહલ, આયત ૧૧૬)

﴿ નાસ્તિકતા અને (ઈસ્લામના) દંભનું પરિણામ એ આવે છે કે તેવી વ્યક્તિઓને જહન્નમમાં નાંખી દેવામાં આવે છે. એટલે જ ઈશાદિ થએલ છે કે: “બેશક અલ્લાહ સઘળા દંભ કરનારાઓ અને નાસ્તિકોને જહન્નમ ભેગા કરી દેશે.” (સૂરએ નિસાઅ, આયત ૧૪૦)

﴿ જિહાદથી પાછીપાની કરવાનું પરિણામ દુઃખદાયક અઝાબ હોય છે. તેથી ઈશાદિ થએલ છે કે: “જો તમો આ (જિહાદના) કર્તવ્યથી પાછીપાની કરશો તો અગાઉના લોકોની જેમ (હું) તમને પણ દુઃખદાયક અઝાબમાં નાંખી દઈશ.” (સૂરએ ફત્હ, આયત ૧૬)

﴿ અભિમાન અને અકડાઈથી ચાલનારને ખુદાના સામિપ્ય અને મિત્રતાથી દૂર ધકેલી દેવામાં આવે છે. ખુદાવન્દે આલમે ફરમાવ્યું છે કે: “અભિમાનથી અને અકડાઈથી પૃથ્વી ઉપર ચાલતાં નહીં, નિઃસંશય ખુદાવન્દે આલમ કોઈ પણ અભિમાનીને દોસ્ત રાખતો નથી.” (સૂરએ લુકમાન, આયત ૧૮)

﴿ ખુદાની નાફરમાની (આજ્ઞાઓનું પાલન ન કરવું તે) અને આ જગતના જીવનને પ્રાથમિકતા મનુષ્યને જહન્નમમાં નાંખી દઈ શકે છે. તેથી જ અલ્લાહનો નિર્ણય છે કે એ વ્યક્તિ કે જેણે નાફરમાની કરી હશે (અલ્લાહની આજ્ઞાઓનું પાલન નહીં કર્યું હોય) અને આ જગતના જીવનને પ્રાથમિકતા આપી હશે તેનું તો નિઃસંશય જહન્નમ જ ઠેકાણું છે. (સૂરએ નાઝેઆત, આયત ૩૭, ૩૮, ૩૯)

જનાબ લુકમાનની શિખામણો

(ક્રમશઃ ચાલનાર લેખમાળા)

અલ્લાહે નક્કી કરેલ ભાગ્ય:

હે મારા પુત્ર! સૌથી વધારે નિસ્પૃહ વ્યક્તિ એ છે કે જે પોતાની પાસે જે છે તેનાથી સંતોષ માની પ્રસન્ન રહે છે અને સૌથી વધારે ઓશિયાળો વ્યક્તિ એ છે કે જે બીજાઓ પાસે જે છે તેની જ લાલચ રાખતો હોય. ખુદાવંદે આલમે તમને જે કાંઈ આપ્યું છે તેનાથી સંતોષ માનો. કેમકે અલ્લાહ તઆલાએ ફરમાવ્યું છે કે જે વ્યક્તિ મેં તેના માટે નિયત કરેલ ભાગ્ય અને મારી વહેંચણીથી સંતોષ ન માનતો હોય - જે મારી દયા-કૃપાનો પાડ ન માનતો હોય અને દુઃખ અને મુશ્કેલ પરિસ્થિતિમાં ધૈર્ય ન રાખતો હોય - તે વ્યક્તિ જ સૌથી વધારે પાપી છે.

(ઈશાદુલ ફુલૂહ, પાન નં ૭૩)

ખાદ્ય પદાર્થો અને તેના ગુણધર્મો

(ક્રમશઃ ચાલનાર લેખમાળા)

મરઘીના ઇંડા

ઈમામ રિઝા અ.સ.એ ફરમાવ્યું છે કે:

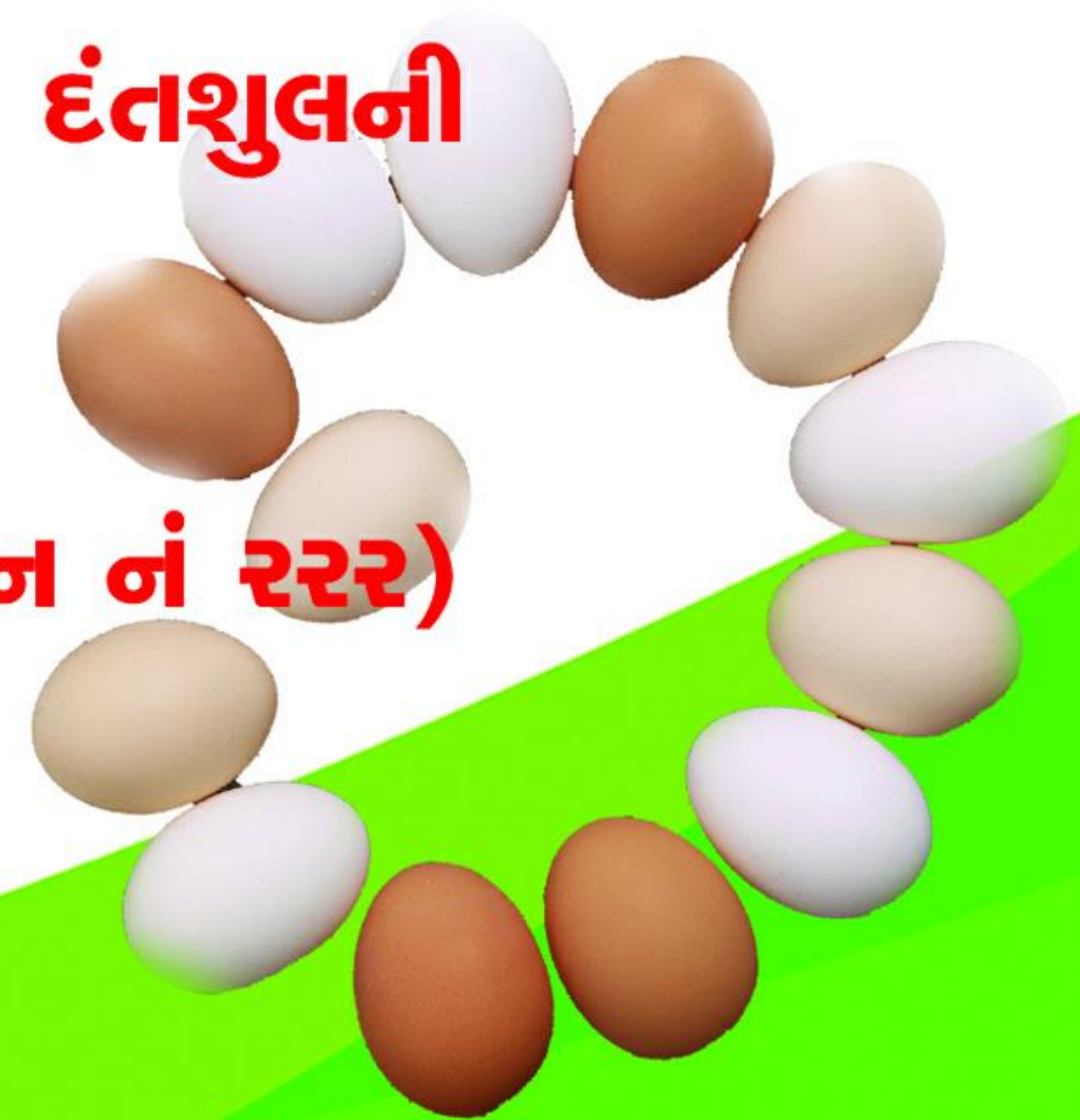
“મરઘીના ઇંડા વધારે પ્રમાણમાં ખાવાથી કમળો થવાની શક્યતા વધી જાય છે. તેને કારણે વાયુપ્રકોપ ઉત્પન્ન થાય છે. એવી જ રીતે વધારે પ્રમાણમાં બાફેલા ઇંડાનો પ્રયોગ પણ શ્વાસની બીમારીનું કારણ બની શકે છે.”

(ખિલાફત અનવાર, ભાગ ૫૯, પાન નં ૩૨૧)

ઈમામ રિઝા અ.સ. એ ફરમાવ્યું છે કે:

“મરઘીના ઇંડાને માછલી સાથે ખાશો નહીં કેમકે તેનાથી પેટનો દુઃખાવો, હરસ (મસા)ની બીમારી અને દંતશુલની તકલીફો થઈ જાય છે.”

(હયાતે ઈમામુર્રિઝા, ભાગ ૧, પાન નં ૨૨૨)

જયીને રહો

ત્રણ પ્રકારના લોકોથી

ઈમામ સાદિક અ.સ.એ ફરમાવ્યું છે કે

ત્રણ પ્રકારના લોકોથી બચીને રહો:

૧. થાપણ ઓળવી જનાર(વિશ્વાસઘાત કરનાર)થી: કેમકે થાપણ ઓળવી જનાર જે તમારા લાભ માટે બીજાઓને નુકશાન પહોંચાડતો હોય તો એવું પણ શક્ય છે કે તે બીજાઓના લાભ માટે તમારી થાપણને પણ ઓળવી લે. (તમારી સાથે પણ વિશ્વાસઘાત કરે.)
૨. અત્યાચારીથી: એટલા માટે કે અત્યાચારી વ્યક્તિ તમારા લાભ માટે કોઈના ઉપર અત્યાચાર કરતો હોય તો એવું પણ શક્ય છે કે બીજાઓના લાભ માટે એ તમારા ઉપર પણ અત્યાચાર કરે.
૩. ચાડી ચુઘલી કરનારથી: એટલા માટે કે જે વ્યક્તિ બીજાઓની ચાડી ચુઘલી તમારી પાસે કરતો હોય તો તમારી ચાડી ચુઘલી બીજાઓ પાસે પણ કરશે જ.

(કિતાબુલ હદીસ, ભાગ ૨, પાન નં ૮૩)

ફરિશ્તાઓનો દરજ્જો ઉચ્ચ છે કે મનુષ્યનો?

અબ્દુલ્લાહ-બિન-સનાન એ કહ્યું છે કે:

“મેં ઈમામ સાદિક અ.સ.ને પુછ્યું કે મૌલા! ફરિશ્તાઓનો દરજ્જો ઉચ્ચ છે કે મનુષ્યનો?”

ઈમામ અ.સ.એ ફરમાવ્યું કે:

“ખુદાવંદે આલમે ફરિશ્તાઓને બુદ્ધિ આપીને સર્જન કર્યું છે પરંતુ કામવાસના નથી આપી. તેવી જ રીતે પ્રાણીઓને કામવાસના આપી છે પરંતુ બુદ્ધિ નથી આપી, પરંતુ મનુષ્યને બુદ્ધિ અને કામવાસના બંને આપ્યાં છે. તેથી જે મનુષ્ય પોતાની કામવાસનાને પોતાની બુદ્ધિને આધીન બનાવી દે છે તે ફરિશ્તાઓ કરતાં પણ ઉચ્ચ થઈ જાય છે પરંતુ જે પોતાની બુદ્ધિને પોતાની કામવાસનાઓને આધીન બનાવી દે છે તે મનુષ્ય પ્રાણીઓથી નદતર થઈ જાય છે.”

(કિતાબુલ હદીસ, ભાગ ૨, પાન નં ૩૫૭)

પવિત્રતામાં જ સફળતા છે!

કુરઆને મજુદ:

કુરઆને મજુદમાં પરવરદિગારની ઘોષણાં છે કે:

“જે વ્યક્તિ પણ પોતાની આત્માને (ગુનાહો અને બુરાઈઓથી) પવિત્ર રાખશે તે જ ખરેખર સફળ થશે અને જેણે તેને (પોતાના આત્માને ગુનાહો વડે) લિપ્ત રાખશે તે ખરેખર નુકશાન વેઠનાર રહેશે.”

(સૂરએ શમ્સ, આયત ૯-૧૦)

હદીસો:

ઈમામ અલી અ.સ. એ ફરમાવ્યું છે કે:

“અત્યાચાર અને અનીતિ માણસને જમીન ઉપર પછાડી દે છે અને મૃત્યુને પાસે લઈ આવે છે.”

(ગોરૂલ હેકમ, હદીસ ૧૪૯૪)

ઈમામ અલી અ.સ. એ ફરમાવ્યું છે કે:

“માનવ શરીરમાં તેનું મન (આત્મા) સૌથી વિચિત્ર છે. તેમાં ડહાપણ અને તેનો વિરોધાભાષ (બંને) હોય છે. તેથી જો તેમાં આશા અને અભિલાષા જન્મે છે તો લોભ અને લાલચ તેને તિરસ્કૃત અને અપમાનિત કરી દે છે તો લાલસા તેને નેસ્ત-નાબૂદ કરી દે છે. જો નિરાશા તેના મનમાં છવાઈ જાય છે તો તેનું દુઃખ તેને મારી નાંખે છે.... દરેક ઉણપ તેના માટે નુકશાનકારક છે અને દરેક વિપુલતા તેને તબાહ કરનારી હોય છે.”

(એલલુશશરાએઅ, પા ૧૦૯, હ ૭)

ઈમામ અલી અ.સ. એ ફરમાવ્યું છે કે:

“કિજ્જાખોરી અને મનમાં દ્વેષ રાખવો તે માણસના આત્માને યાતનામાં નાંખી દે છે અને દુઃખને બમણાં કરી દે છે.”

(ગોરરૂલ હેકમ, હદીસ ૧૯૬૨)

કુરઆનમાં બિરાદરી અને ભાઈચારો

કુરઆને મજુદમાં પાંચ પ્રકારની

બિરાદરીઓ અને ભાતૃભાવનું વર્ણન છે:

૧. સગપણથી ભાઈ:

કુરઆનમાં જનાબ યુસુફ અને તેમના ભાઈના સંદર્ભથી ભાઈના આ સગપણનો ઉલ્લેખ છે. દા.ત. જનાબ યાઅફૂબ અ.સ.ના ઉલ્લેખ સંદર્ભે એવું કહેવામાં આવ્યું છે કે તેમણે પોતાના પુત્રોને કહ્યું: “હે મારા પુત્રો! જાઓ અને યુસુફ અને તેના ભાઈની શોધ કરો.” (સૂરએ યુસુફ, આયત ૮૭)

૨. ઈસ્લામી ભાઈ (ધર્મ બંધુ):

કુરઆને મજુદમાં લોકોમાં ઈસ્લામી ભાતૃભાવ સ્થાપિત કરવાના આશયથી મુસલમાનોને ઈસ્લામી ભાતૃભાવના સગપણ વડે સાંકળી લેવા માટે આજ્ઞા કરવામાં આવી છે કે:

“તમો સઘળા લોકો અલ્લાહની રસી (અલ્લાહે ચીંધેલા ધર્મ)ને જકડીને પકડી રાખો અને (અંદરો અંદર) ભંગાણ પાડશો નહીં અને અલ્લાહે તમારા ઉપર જે દયા-કૃપા (નેઅમત) વરસાવી છે તેને યાદ કરતાં રહો અને તે સમયને યાદ કરો જ્યારે તમો એક-બીજાના શત્રુ હતાં. ત્યારે તેણે (અલ્લાહે) તમારા મનમાં (એક-બીજા માટે) પ્રેમ ઉત્પન્ન કર્યો જેના વડે તમોને ભાતૃભાવની નેઅમત પ્રાપ્ત થઈ.” (સૂરએ આલે ઈમરાન, આયત ૧૦૩) આ આયત દરેક યુગ માટે છે પરંતુ આ આયત નાઝિલ થઈ તેના મૂળમાં એ હકીકત છે કે “ઓસ” અને “ખઝરજ” નામની બે જાતિઓ (કબીલાઓ) અંદરો અંદર એક-બીજાના કઢર શત્રુ હતાં જેઓ ઈસ્લામની નેઅમતથી એક-બીજાના ભાઈ બની ગયાં.

અલ્લાહ અકબર

૩. ઈમાની ભાઈ:

કુરઆન મજુદમાં મોઅમેનીનને આપસમાં એક-બીજાના ભાઈ બનાવ્યાં છે તેથી જ ઈશાદિ થએલ છે કે: “નિ:શંક રીતે મોઅમેનીન અંદરો-અંદર (એક-બીજાના) ભાઈ છે. તેથી તમો સઘળા પોતાના મોમિન ભાઈઓમાં મેળ મેળાપ સ્થાપિત કરો.” (સૂરએ હુજરાત, આયત ૧૦)

૪. શૈતાની ભાઈ:

કુરઆનમાં ઈશાદિ છે કે: “નિ:સંશય ઉડાઉ ખર્ચ કરનારા શૈતાનના ભાઈઓ છે અને શૈતાન (તો) પોતાના પરવરદિગારનો હમેશાથી અનુપકારી રહ્યો છે.” (સૂરએ ઇસ્રાઅ, આયત ૨૭)

૫. કૌમ અને જ્ઞાતિના ભાઈ

(જ્ઞાતિબંધુ):

કુરઆને મજુદમાં અનેક પયગમ્બરોને તેમની કૌમ (દેશ-જ્ઞાતિ)ના ભાઈ ગણાવ્યાં છે. તેવી જ રીતે અનેક સ્થળોના સબંધથી ભાઈ કહ્યાં છે. દા.ત. સૂરએ અઅરાફમાં જનાબ હૂદ અ.સ.ને “કૌમે આદ”ના ભાઈ કહ્યાં છે. (સૂરએ અઅરાફ, આયત ૨૫)

તેવી જ રીતે જનાબ સાલેહ અ.સ.ને “કૌમે સમૂદ”ના ભાઈ જણાવ્યાં છે. (સૂરએ અઅરાફ, આયત ૭૩)

અને જનાબ શુએબને તેમના નગરવાસીઓના ભાઈ ગણ્યાં છે. (સૂરએ અઅરાફ, આયત ૮૫)

સદાચારી લોકોની નિશાનીઓ

નબીએ અકરમ સ.અ.વ. એ ફરમાવ્યું છે કે સદાચારી લોકોની દસ નિશાનીઓ છે:

- ૧) કોઈને ચાહે છે- કોઈની સાથે મિત્રતા કેળવે છે તો ફક્ત અલ્લાહના કાજે.
- ૨) કોઈને શત્રુ ગણે છે તો ફક્ત અલ્લાહના કાજે.
- ૩) કોઈને સાથ સહકાર આપે છે તો ફક્ત અલ્લાહના કાજે.
- ૪) કોઈનાથી જુદો થઈ જાય છે- કોઈનો સાથ છોડી દે છે તો (પણ) અલ્લાહના કાજે.
- ૫) કોઈના પ્રત્યે કિન્નાખોરી રાખે છે તો અલ્લાહના કાજે.
- ૬) કોઈનાથી પ્રસન્ન રહે છે તો અલ્લાહના કાજે.
- ૭) જે કાંઈ પણ કરે છે તે અલ્લાહના કાજે.
- ૮) અલ્લાહ સમક્ષ જ યાચના- માંગણી કરે છે.
- ૯) અલ્લાહની જ બીક રાખે છે. (બીજા કોઈનાથી ડરતો નથી)
- ૧૦) નેકી પણ અલ્લાહના કાજે જ કરે છે.

(તોહફુલ ઉફૂલ, પા ૨૧)

પુષ્તતાની નિશાની

ઈમામ અલી અ.સ. એ ફરમાવ્યું છે કે:

મનુષ્યના પુષ્ત અને સંપૂર્ણ થવાની બે નિશાની છે:

૧. તેનું મન સમજણું થઈ જાય છે.
૨. તેની જીભ બોલતી (અલ્લાહનો ઝિક્ર કરવાવાળી) થઈ જાય છે.

(ગોરરૂલ હેકમ, ભા ૧, પા ૩૮૬)

લોકોને આળખો

કુરઆન મજીદ ફરમાવે છે કે: દરેક મનુષ્ય પોતાના વ્યક્તિત્વ પ્રમાણે આચરણ કરે છે. (સૂરએ ઇસ્રાઅ)

- નબીયે અકરમ સ.અ.વ. એ ફરમાવ્યું છે કે:

“લોકોને તેમના મિત્રો થકી ઓળખો. કેમકે મનુષ્ય જેની સાથે રહે છે (ઉઠે બેસે છે- સોબત રાખે છે) તેના જેવા બનવા પ્રયત્ન કરતો હોય છે.”

(નહજુલ-ફસાહા, હદીસ ૧૦૬)

- ઈમામ અલી અ.સ. એ ફરમાવ્યું છે કે:

“લોકો તો વૃક્ષ સમાન હોય છે જેમને પાણી તો એક સરખું જ મળે છે પરંતુ ફળ જુદા જુદા હોય છે.”

(ગોરરૂલ હેકમ, હદીસ ૨૦૯૭)

- ઈમામ અલી અ.સ. એ ફરમાવ્યું છે કે:

“લોકો જ્યાં સુધી જુદા-જુદા હોય છે ત્યાં સુધી ફાયદામાં રહે છે પરંતુ જ્યારે (ભૌતિકતાની બાબતે- ભૌતિક સુખ પ્રાપ્તિને કાજે) એક સંપ થઈ જશે ત્યારે તેઓ માર્યા જશે. (નુકશાનમાં રહેશે)”

(અમાલી શૈખ સદૂક, પાન નં ૫૩૧, હદીસ ૭૧૮)

- ઈમામ સાદિક અ.સ. એ ફરમાવ્યું છે કે:

“મનુષ્યો ત્યારે જ સફળ થશે (ફાયદામાં રહેશે) જ્યારે તેઓ એકબીજાના દુર્ગુણો શોધવાથી દૂર રહે.”

(મન-લા-યહઝુરહુલ-ફકીહ, ભાગ ૪, પાન નં ૪૦૧, હદીસ ૫૮૬૨)

સગાઓ સાથે સદ્વ્યવહાર અને થાપણની સાચવણી

ઈમામ મુહમ્મદ બાકિર અ.સ. થી રિવાયત છે કે :

“એક વ્યક્તિએ જનાબ અબૂઝર (રહ.)ને (તેમની) બકરીઓને બચ્યાં થયાં હોવાના સમાચાર સાંભળાવ્યાં કે તમારી બકરીઓને બચ્યાં થયાં છે તેની મુબારકબાદ! હવે તમારી બકરીઓની સંખ્યા ઘણી વધી ગઈ છે!”

જનાબ અબૂઝર (રહ) એ કહ્યું કે: “મારી બકરીઓની સંખ્યા વધી જવાથી હું રાજી થયો નથી અને મને આ વાત પસંદ પણ નથી કેમકે એ વિપુલતા કે જે મનુષ્યને પોતાનામાં પરોવાએલો રાખે તેનાથી જે ઓછું હોય પરંતુ પુરતું હોય તે વધારે સારું છે કારણ કે મેં રસૂલે અકરમ સ.અ.વ. થી સાંભળ્યું છે કે કયામતના દિવસે પુલે સિરાતની બંને બાજુએ સગાઓ સાથેનો સદ્વ્યવહાર અને નીતિમત્તા હશે તેથી તે દિવસે પુલે સિરાત ઉપરથી સગાઓ સાથે સદ્વ્યવહાર કરનાર અને થાપણોને સાચવીને પહોંચાડનાર વ્યક્તિ પસાર થશે તો તે બંને તેને જહન્નમમાં પડી જવાથી સાચવી લેશે.” (સફીનતુલ બિહાર, ભા ૧, પા ૪૧)

એક બીજી રિવાયતમાં છે કે :

“એ (પુલે સિરાત ઉપરથી) સગાઓ સાથે સબંધ વિચ્છેદ કરી લેનાર અને થાપણોને ઓળવી જનાર પસાર થશે તો તેના અન્ય (કોઈ પણ પુણ્યના) કાર્યોનો તેને કોઈ લાભ થશે નહીં અને પુલે સિરાત તેને જહન્નમમાં નાંખી દેશે.”

કબર માટે જીવનમાં જ વ્યવસ્થા કરી રાખવી :

શૈખ અબુલ ફતૂહ રાઝીએ ઈમામ જાઅફરે સાદિક અ.સ. થી રિવાયત કરી છે કે જ્યારે હઝરત સિદિકઅે તાહેરા ફાતેમા ઝહેરા (સલા.)ને હઝરત અમીરુલ મોઅમેનીન અ.સ. દફનાવી ચુક્યાં તો આપ અ.સ. કબ્રસ્તાનમાં તશરીફ લાવ્યાં અને ફરમાવ્યું:

“હે કબરોમાં રહેવાવાળાઓ! તમારા ઉપર સલામ! તમો અમારા કરતાં પહેલાં જઈ ચુક્યાં છો અને અમો તમારા પછી આવવાના છીએ જ અને ઈન્શાઅલ્લાહ ઘણાં વહેલાં જ તમારી સાથે જોડાઈ જઈશું. તમારા કાર્યો વહેંચી દેવામાં આવ્યાં છે. તમારા ઘરોમાં બીજાઓ રહેવા આવી ગયાં છે. તમારી પત્નિઓના નિકાહ બીજાઓ સાથે પઢી દેવામાં આવ્યાં છે. આ સમાચાર મારી પાસે (તમારા માટે) છે. તમારી પાસે (અમારા માટે) શું સમાચાર છે?”

કબરોમાંથી કોઈએ જવાબમાં કહ્યું:

“જે કાંઈ અમે ખાધું હતું તેનો લાભ અમને તે જગતમાં જ મળી ગયો હતો. અમે જે કાંઈ આગળ મોકલ્યું હતું તે (આ જગતમાં) અમને મળી ગયું છે અને જે કાંઈ અમે (ત્યાં-તે જગતમાં બીજાઓ માટે) મૂકીને આવ્યાં હતાં તે અમારું નુકશાન છે.” (મીઝાનુલ-હિકમત, ભા ૬, પા ૨૫૩; બીહારુલ અનવાર, ભા ૭૮)

એક વ્યક્તિએ ઈમામ જાઅફરે સાદિક અ.સ. સમક્ષ કોઈ બોધ આપવા ઈચ્છા કરી ત્યારે ઈમામ સાદિક અ.સ. એ ફરમાવ્યું:

“પોતાના આખેરતના પ્રવાસ માટેની સાધન-સામગ્રી એકત્ર કરીને તેને આખેરતની સફર શરૂ થાય તે પહેલાં જ મોકલી આપો કે જેથી કરીને મૃત્યુના સમયે તમારે બીજાઓને વસીયત અને આજીજી ન કરવી પડે કે તે પછી તેઓ તમારા માટે સામગ્રી મોકલે.”

سہ کاروں پر تو دوسری نہ جاو

કુરઆને મજુદ:

ખુદાવન્દે આલમ કુરઆને મજુદમાં ફરમાવે છે કે:

“જો ખુદા ઈચ્છે તો તમે બધાને એક જ ઉમ્મત બનાવી દેત- પરંતુ (તેણે) તમને જે આપ્યું છે તે થકી તમારી પરીક્ષા લેવા માંગે છે. તેથી દોડી પડો- સદ્કાર્યો કરવાની બાબતે એકબીજાથી હોડ લગાવી દો.”

(સૂરએ માએદાહ, આયત ૪૮)

હદીસો:

નબીયે અકરમ સ.અ.વ. એ ફરમાવ્યું છે કે:

“જેને જન્મતમાં જવાનો શોખ હોય તેના માટે જરૂરી છે કે સદ્કાર્યોમાં અન્ય કરતાં આગળ વધીને વધારે પ્રમાણમાં ભાગ લે.”

(બીહારૂલ અનવાર, ભા ૭૭, પા ૯૬, હદીસ ૧)

નબીયે અકરમ સ.અ.વ. એ ફરમાવ્યું છે કે:

“ખુદાવન્દે આલમ સદ્કાર્યો કે જેમનામાં ઝડપ હોય તેમને પસંદ કરે છે.”

(કાફી, ભા ૨, પા ૧૪૨, હદીસ ૪)

નબીયે અકરમ સ.અ.વ. એ (આપણાં સુધી સંદેશો પહોંચાડવા માટે) હઝરત અલી અ.સ. ને સંબોધીને કહ્યું છે કે:

“હે અલી! નમાઝનો સમય થતાંની સાથે જ તેની તૈયારી કરવા લાગી જાવ. એવું ન થાય કે શૈતાન તમને અન્ય કાર્યોમાં લગાડી દે અને જ્યારે પણ કોઈ સદ્કાર્ય કરવાનો ઈરાદો કરો તો તેને ઝડપથી કરી નાંખો, ક્યાંક એવું ન બને કે શૈતાન તમને એ સદ્કાર્ય કરવાથી અટકાવી દે.”

(મીરાસે હદીસે શીઆ, ભા ૨, પા ૨૦, હદીસ ૧૮)

ઈમામ હુસૈન અ.સ. એ ફરમાવ્યું છે કે:

“હે લોકો! સદ્કાર્યોમાં એક-બીજા સાથે હરિફાઈ કરો, તક શોધવાની તાકમાં લાગ્યાં રહો. જે સદ્કાર્યોને ઝડપ વગર (મન લગાડીને) કર્યા ન હોય તેમની તો ગણત્રી કરતાં જ નહીં.”

(બીહારૂલ અનવાર, ભા ૮, પા ૧૨૧, હદીસ ૪)

સદાચારી લોકોની નિશાનીઓ

ઈમામ અલી અ.સ. એ પોતાના એક સાથી માલિકે અશ્તરના નામે લખેલ એક પત્રમાં ફરમાવ્યું છે:

“લોકોના સદાચારી અને સુશીલ હોવાની નિશાની એના એવા સદ્કાર્યો છે કે જેમને ખુદા લોકોના મુખે કહેવડાવે છે.”

(નહજુલ બલાગહ, પત્ર ૫૩)

ધાર્મિકતા (દીનદારી)ની નિશાનીઓ

ઈમામ અલી અ.સ. એ ફરમાવ્યું છે:

ઈમાન અને ધર્મપરાયણની નિશાનીઓ આ છે:

૧. તેમાં મનુષ્ય નમ્ર રીતે બોલે છે, ધીમેથી વાત કરે છે.
૨. (બુરાઈઓ જોવાથી) તેની આંખો બંધ થઈ જાય છે.
૩. તે મધ્યમ ગતિએ ચાલે છે.

(ગોરરૂલ હેકમ, ભા ૩, પા ૧૫૨૧)

નાસ્તિકતાની નિશાનીઓ

ઈમામ અલી અ.સ. એ ફરમાવ્યું છે કે:

“લોકોની થાપણો ઓળવી જવી તે નાસ્તિકતા-અસંયમતાની નિશાની છે.”

(ગોરરૂલ હેકમ, ભા ૧, પા ૩૭૫)

₹/. 30

PUBLISH 10TH EVERY MONTH, RNI No: GUJGUJ/2015/59960

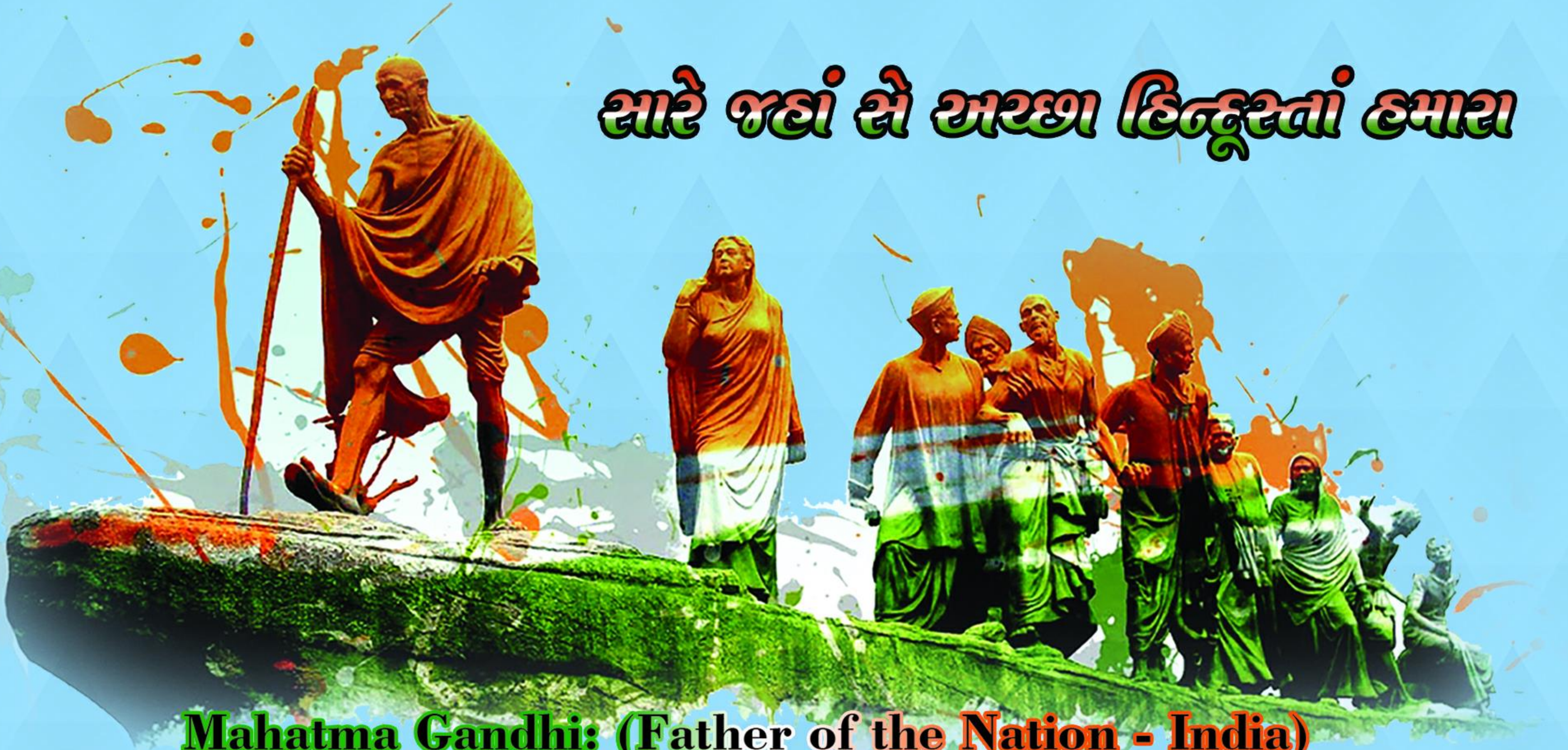
REGISTERED UNDER POSTEL REGISTRATION No: AHD-C/51/2015-2018 VALID UP TO 31TH DECEMBER 2018

ISSUED BY THE SSPO's AHMEDABAD CITY DIVISION, PERMITTED TO POST AT AHMEDABAD PSO ON 10TH OF EVERY MONTH

PUBLISHED FROM: HAUZA-E-ILMIYAH IMAM KHOMAINI CHARITABLE TRUST

865/866, BEHIND TASLIM SOCIETY, NEAR GOLDEN PARK, VATVA, AHMEDABAD - 382 440

સારે જહાં સે અચ્છા હિન્દૂસ્તાં હમારા

Mahatma Gandhi: (Father of the Nation - India)

“I learnt from Hussain how to achieve victory while being oppressed.”

"My faith is that the progress of Islam does not depend on the use of sword by its believers, but the result of the supreme sacrifice of Hussain (R.A)."

“If India wants to be a successful country, it must follow in the footsteps of Imam Hussain (R.A).

“If I had an army like the 72 soldiers of Hussain, I would have won freedom for India in 24 hours.”

PRINTED AND PUBLISHED BY: RIZVI MOHMED RAZA ABID HUSEIN ON BEHALF OF

HAUZA-E-ILMIYAH IMAM KHOMAINI CHARITABLE TRUST, RNI NO: GUJGUJ/2015/59960

AND PRINTED AT PRINT CARE, N.R. ESTATE, TAVDIPURA, SHAHIBAUG, AHMEDABAD-380 004

AND PUBLISHED FROM HAUZA-E-ILMIYAH IMAM KHOMAINI CHARITABLE TRUST

865/866, BEHIND TASLIM SOCIETY, NEAR GOLDEN PARK, VATVA, AHMEDABAD- 382 440

EDITOR: RIZVI MOHMED RAZA ABID HUSEIN

